

ДЖЕДЖУЛА КАРПО ОМЕЛЯНОВИЧ

28 грудня 2001 р. після тяжкої хвороби на 84 році життя помер відомий український історик, доктор історичних наук, професор, заслужений працівник культури України, заслужений діяч науки і техніки України, президент Міжнародної Слов'янської академії наук Карпо Омелянович Джеджула.

Він народився 26 травня 1918 р. у с. Обідному Немирівського району Вінницької області в сім'ї селянина-бідняка. У 1937 р. закінчив історичний факультет Вінницького педагогічного інституту, працював на учительських і комсомольських посадах. У 1941—1945 рр. — учасник Великої Вітчизняної війни, в армії отримав офіцерське звання, заслужив бойові нагороди. Після війни закінчив історичний факультет Одеського державного університету, а у 1947 р. — західний факультет Московської вищої дипломатичної школи.

У 1945—1948 рр. К.О. Джеджула працював у Міністерстві закордонних справ УРСР, у 1948—1950 рр. займав посади заступника директора та за-відуючого кафедрою всесвітньої історії Київського інституту іноземних мов. У 1950 р. Карпо Омелянович був запрошений на роботу до одного з провідних закладів вищої освіти країни — Київського університету ім. Тараса Шевченка, де працював близько 50 років — спочатку викладачем, професором на історичному факультеті, очолював кафедри нової та новітньої історії, історії зарубіжних соціалістичних країн. Саме тут повною мірою розкрився талант К.О. Джеджули як педагога, науковця й керівника. Зокрема, його лекції з проблем всесвітньої історії, міжнародних відносин та історії слов'янських народів запам'яталися багатьом поколінням випускників історичного факультету, видавалися не лише в Україні, а й в інших країнах. Він неодноразово запрошується читати лекційні курси в університети Німеччини, Польщі, Чехословаччини, Угорщини, Болгарії, Югославії.

Активну педагогічну діяльність К. О. Джеджула поєднував з плідною науковою роботою. Він є автором понад 150 наукових праць з нової й новітньої історії, в т. ч. близько 20 монографій і навчальних підручників та посібників. Підготував близько 20 кандидатів і докторів історичних наук.

У 1948 р. К. О. Джеджула захистив кандидатську дисертацію “Проблема Тріеста і радянська дипломатія”, у 1966 р. — докторську дисертацію “Росія і Велика французька буржуазна революція кінця XVIII ст.”. У 1967 р. йому присвоєно вчене звання професора із спеціальності “Всесвітня історія”, у 1968 р. — почесне звання заслуженого працівника культури України, а в 1997 р. — почесне звання заслуженого діяча науки і техніки України. Він є кавалером близько 20 урядових нагород, в т. ч. двох орденів Великої Вітчизняної війни першого і другого ступенів, ордена “Дружби народів”.

Протягом багатьох років К.О. Джеджула був заступником голови спеціалізованої вченої ради історичного факультету Київського університету ім. Тараса Шевченка по захисту дисертацій, членом Всесвітньої ради істориків, Наукової ради з питань міжнародних відносин і зовнішньої політики Радянського Союзу при АН СРСР. У 1997 р., вийшовши на заслужений відпочинок, він не залишив науково-громадської діяльності, ставши, зокрема, ініціатором заснування Міжнародної Слов'янської академії наук і був обраний її першим президентом, з великою відповідальністю виконуючи почесні громадські обов'язки до останніх днів свого життя. Під йо-

го керівництвом ця академія об'єднала багатьох відомих учених і культурних діячів України та зарубіжних країн і поступово перетворилась у загальнослов'янський науковий та культурний центр духовного єднання світового слов'янства.

Світла пам'ять про відомого історика, талановитого педагога і вченого, активного громадського діяча Карпа Омеляновича Джеджули надовго залишиться в пам'яті всіх, хто його зізнав.

